

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил ГАЛАНТЕРИСТА КОЖЕ*

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО				
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	4	6	144	180	216	30	3	5	12	99	165	462	120	0	5	18	0	140	504	180	243	485	1116	330	2174
1. Познавање материјала	2	2		72	72																					144
2. Естетско обликовање								2				66														66
3. Технологија галантерије	2			72				3			99												171			171
4. Моделовање галантерије		3			108			3			99		30		3				84		30					291
5. Практична настава			6			216	30			12			396	90			18			504	150					1116
6. Предузетништво															2				56							56
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ															1				28							28
1. Изборни предмет према програму образовног профила															1				28							28
Укупно A2+B2	4	5	6	144	180	216	30	3	5	14	99	165	396	120	5 (6**)	18		140 (168**)	504	180	243	485 (513**)	1116	330		2174 (2202**)
Укупно A2+B2	15			570				22			780				23 (24**)			824 (852**)				2174 (2202**)				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил ГАЛАНТЕРИСТА КОЖЕ
када се реализује по дуалном моделу*

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО					
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње					
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	ПН	УКР	Б	Σ
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	4	6	144	180	216	30	3	5	12	99	165	462	120	5	18		140	504	180	243	485	216	900	3300	2174	
1. Познавање материјала	2	2		72	72																	72	72				144
2. Естетско обликовање								2			66												66				66
3. Технологија галантерије	2			72				3			99											171					171
4. Моделовање галантерије		3			108			3			99		30		3			84		30			291			60	351
5. Практична настава			6			216	30			12		396	90			18			504	150			216	900	270		1386
6. Предузетништво															2			56					56				56
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ															1			28					28				28
1. Изборни предмет према програму образовног профила															1			28					28				28
Укупно A2+B2	4	5	6	144	180	216	30	3	5	12	99	165	396	120	5 (6**)	18		140 (168**)	504	180	243	485 (513**)	216	900	330	2174 (2202**)	
Укупно A2+B2	15			570				20			780				23 (24**)			824 (852**)				2174 (2202**)					

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б. Листа изборних програма према програму образовног профила

Ред. бр.	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Израда сувенира			1
2.	Израда сарачких производа			1

Облици образовно-васпитног рада којим се стварује обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	72	66	56	194
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90

* Ако се укаже потреба за овим облицима рада

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1–2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности (ученички парламент, ученичке задруге)	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

* Поред наведених предмета, школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним плановима других образовних профила истог или другог подручја рада, наставним плановима гимназије или по програмима који су претходно донети.

Остваривање плана и програма наставе и учења

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно часовна настава	36	33	28
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	1	4	6
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

Подела одељења у групе за реализацију у школском систему						
разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи – до	Потребно ангажовање помоћног наставника
		вежбе	практична настава	настава у блоку		
I	Познавање материјала	72			15	НЕ
	Моделовање галантерије	108			10	ДА
	Практична настава		216	30	10	ДА
II	Естетско обликовање	66			15	НЕ
	Моделовање галантерије	99		30	10	ДА
	Практична настава/учење кроз рад		396	90	10	ДА
III	Моделовање галантерије	84		30	10	ДА
	Практична настава/учење кроз рад		504	150	10	ДА
	Предузетништво	56			15	НЕ
	Изборни програм према програму образовног профила	28			15	НЕ

Подела одељења у групе за реализацију по Закону о дуалном образовању							
разред	предмет/модул	годишњи фонд часова				број ученика у групи – до	Потребно ангажовање помоћног наставника
		вежбе	практична настава	УКР	настава у блоку		
I	Познавање материјала	72				15	НЕ
	Моделовање галантерије	108				10	ДА
	Практична настава		216		30	10	ДА
II	Естетско обликовање	66				15	НЕ
	Моделовање галантерије	99			30	10	ДА
	Практична настава/учење кроз рад			396	90	5	ДА
III	Моделовање галантерије	84			30	10	ДА
	Практична настава/учење кроз рад			504	150	5	ДА
	Предузетништво	56				15	НЕ
	Изборни програм према програму образовног профила	28				15	НЕ

ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

ПОЗНАВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА - ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	72	72				144

2. ЦИЉЕВИ УЧЕЊА

- Упознавање са основним и помоћним материјалима који се примењују у изради кожне галантерије, технолошким процесима добијања, њиховим особинама и употреби;
- Развијање компетенција за повезивање примене хартије, текстила, пластичних маса, гуме, металне галантерије, лепкова, вештачке коже и крзна при изради кожне галантерије;
- Упознавање са општим појмовима о кожи;
- Упознавање са начинима прераде сирове коже и његовог утицаја на својства готове коже;
- Развијање знања и вештина за утицај особина готових кожа и помоћних материјала на карактеристике готових производа кожне галантерије;
- Упознавање са појединим врстама, особинама, класама квалитета и намени готових кожа;
- Упознавање са значајем дораде на општи изглед и својства готовог производа.

3. ТЕМЕ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА

Разред: први
Годишњи фонд часова: 72 часа теорије

ТЕМА	ИСХОДИ	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Општи појмови о кожи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: <ul style="list-style-type: none"> ● Наведете опште особине и поделу сирових кожа; ● Објасни грађу и хемијски састав сирове коже; ● Наведете методе конзервирања и могућа оштећења на сировим кожама. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Опште особине, грађа и хемијски састав сирове коже; ● Подела и врсте сирових кожа; ● Конзервирање и оштећења на сировим кожама. <p>Кључни појмови: сирова кожа, конзервирање</p>

<p>Прерада коже</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Наведете методе, средства и уређаје који се користе у припремном одељењу; • Разликује штавна средства и процес штављења коже; • Разликује хемијске и механичке поступке прераде коже; • Објасни завршну обраду коже у зависности од конкретне намене. 	<ul style="list-style-type: none"> • Механичке и хемијске операције у припремном одељењу; • Задатак штављења; врсте штавних средстава; • Штављење биљним средствима; минерално штављење; штављење риблим уљем; штављење синтангима; комбиновано штављење; • Механичке и хемијске методе дораде коже (цеђење, сушење, изравнавање, тањење, мекшање, сјајење, гланцање, неутрализација, основно и покривно бојење, машћење, доштава и избелјивање, апретирање, лакирање, импрегнирање). <p>Кључни појмови: штављење, цеђење, сушење, тањење, мекшање, сјајење, гланцање, неутрализација, машћење, апретирање, лакирање, импрегнирање</p>
<p>Врсте готових кожа, класирање и употреба</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Наведете поделу и врсте готових кожа; • Препозна све врсте готових кожа; • Одреди примену коже за израду одређених врста производа кожне галантерије; • Објасни критеријуме за класирање, класе квалитета кожа; • Процени квалитет готових кожа на основу спољашњег изгледа. 	<ul style="list-style-type: none"> • Коже за израду производа кожне галантерије-бокс, свињске коже, шевро, шеврет, сафијан, нубук, велур, лак коже (сировине, поступак добијања, примена); • Техничке коже, бланк, масна кравина (сировине, поступак добијања, примена); • Остале коже –коже рептила и гмизаваца (сировине, поступак добијања, примена). <p>Кључни појмови: бокс, свињске коже, шевро, шеврет, сафијан, нубук, велур</p>
<p>Крзно и вештачке коже</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Наведете својства и врсте природног и вештачког крзна; • Направи разлику између природних и вештачких кожа; • Одреди разлику између природног и вештачког крзна. 	<ul style="list-style-type: none"> • Природно крзно, својства и подела; • Вештачка кожа; • Вештачко крзно. <p>Кључни појмови: крзна: нутрије, видрица, куна, лисице, чинчиле, ондатре, оцелота, вукова, медведа, хермелина, кунића, фока, риса, твора, добра.</p>
<p>Помоћни материјали у производњи кожне галантерије</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Наведете врсте и својства помоћних материјала; • Објасни процес производње помоћних материјала; • Разликује помоћне материјале који се користе за одређене делове кожне галантерије; • Наведете критеријуме за правилан избор помоћних материјала. 	<ul style="list-style-type: none"> • Текстилни материјали-свила, сатен, бродат, плиш, поставне тканине, рипс, мебл; • Хартија и лепенка; • Лепкови; • Гума; • Метални материјали; • Пластичне масе и фолије. <p>Кључни појмови: хартија, лепенка, фолија</p>
<p>Дорада производа</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Наведете врсте средстава и начине довршавања готових производа кожне галантерије; • Одабере одговарајуће средстава за довршавања готових производа кожне галантерије на поједине врсте кожа. • Препозна значај примене нових средстава и метода у доради производа. 	<ul style="list-style-type: none"> • Избор средстава и метода, зависно од врсте штаве; • Дорада готових производа од природне и вештачке коже; • Завршна обрада галантеријских производа: бојење, полирање, апретирање, сјајење и др.; • Развој и примена нових средстава и метода у доради производа. <p>Кључни појмови: бојење, полирање, апретирање, сјајење</p>

Разред: **први**
Годишњи фонд часова: **72 часа вежби**

ТЕМА	ИСХОДИ	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
<p>Физичко-механичка и хемијска испитивања кожа</p>	<p>По завршетку теме ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Користи основни лабораторијски прибор и рукује хемикалијама; • Примени стандарде за испитивање готове коже; • Примени методе за испитивање коже; • Препозна врсте готових кожа; • Изврши правилан избор коже за одређену врсту готових производа; 	<ul style="list-style-type: none"> • Опште напомене при раду у лабораторији (мере предострожности, повреде и пружање прве помоћи, основни лабораторијски прибор); • Физичко-механичка испитивања готових кожа (методе испитивања, узимање узорака, одређивање органолептичких својстава, дебљине, густине, упијање воде, пропустљивост водене паре, постојаност покривног слоја); • Хемијска испитивања готових кожа (одређивање садржаја влаге, pepела, постојаности боје); • Испитивање крзна (микроскопски изглед, одређивање финоће); • Испитивање вештачких кожа (понашање на повишеној и ниској температури и при савијању). <p>Кључни појмови: финоћа, pepео, влага</p>
<p>Испитивање помоћних материјала у производњи кожне галантерије</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Користи основни лабораторијски прибор; • Изводи испитивања у складу са важећим стандардима; • Примени методе за испитивање хартије, текстилних материјала, гуме, металне галантерије, пластичних маса и лепкова; • Препозна врсте помоћних материјала; • Изврши правилан избор помоћних материјала у зависности од карактеристика. 	<ul style="list-style-type: none"> • Испитивање текстилних материјала (микроскопски изглед, одређивање јачине и процента истезања конца, одређивање масе тканине); • Испитивање хартије и лепенке (одређивање граматуре и густине); • Испитивање лепкова (одређивање времена сушења, потрошње, понашање различитих материјала при лепљењу); • Испитивање гуме (одређивање дебљине, густине и тврдоће); • Испитивање пластичних маса и фолија и металне галантерије • (понашање у присуству лепка); • Методе дораде. <p>Кључни појмови: јачина, истезање, стандард</p>

4. УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

На првом часу ученике упознати са циљевима и исходима наставе и учења, планом рада и критеријумом и начинима оцењивања. У првом разреду, нове појмове уводити ослањајући се на претходно знање ученика из предмета из основне школе (биологије, хемије), као и на њихово лично искуство и повезати се на знања из првог разреда из предмета Технологије галантерије и Практичне наставе.

Облици наставе: теоријска настава и вежбе.

Место реализације наставе: Теоријска настава се реализује у учионици, вежбе се реализују у школској лабораторији или у одговарајућем кабинету.

Подела одељења на групе: Одељење се дели на 2 групе приликом реализације вежби.

Препоруке за реализацију наставе:

Програмски садржаји предмета су организовани у теме. При изради оперативних планова потребно је дефинисати број часова за сваку тему, тј. динамику рада, водећи рачуна да се не наруши целина наставног програма, односно да свака тема добије адекватан простор и да се планирани циљеви и исходи предмета остваре. Приликом планирања треба имати у виду да је учење, као и формирање ставова и вредности, континуирани процес и да је резултат свих активности на часовима реализованих различитим методским приступом, коришћењем информација из различитих извора, презентовањем већег броја реалних примера и уз активно учешће ученика. Током реализације тема увек се придржавати истог принципа: теоретски објаснити појаву или законитост, потврдити је рачунски (тамо где је то могуће) а онда извршити демонстрацију или мерења у лабораторији (тамо где је то могуће).

Наставне садржаје је неопходно реализовати савременим наставним методама, техникама и средствима, при чему треба настојати да ученици буду оспособљени за: самостално проналажење, систематизовање и коришћење информација из различитих извора (нпр. стручне литературе, интернета, часописа, уџбеника, каталога...); визуелно опажање, поређење и успостављање веза између различитих садржаја (нпр. повезивање садржаја предмета са свакодневним искуством, садржајима других предмета и др.); тимски рад; самопроцену сопственог знања и напредовања; презентацију својих радова и групних пројеката и ефикасну визуелну, вербалну и писану комуникацију уз, када је то потребно, и одговарајућу аргументацију.

Користити различите узорке материјала у извођењу теоријске наставе. Користити цртеже, шеме и слике (на табли или пројектору) у излагању, користити видео записе из фабрика за прераду коже и осталог материјала у производњи кожне галантерије. Пожељно је да наставник са ученицима посети најближе фабрике за прераду сирове коже. Инсистирати на препознавању природних и вештачких кожа на основу спољашњег изгледа и опипа. Истаћи значај правилне примене завршне дораде на изглед готовог производа.

Настојати да ученици усвоје коришћење стручне литературе у процесу учења и будућем раду.

Препоручени број часова по темама за теоријску наставу је следећи:

- Општи појмови о кожи (6 часова)
- Прерада коже (28 часова)
- Врсте готових кожа, класирање и употреба (8 часова)
- Крзно и вештачке коже (6 часова)
- Помоћни материјали у производњи кожне галантерије (18 часова)
- Дорада производа (6 часова)

Препоручени број часова по темама за вежбе је:

- Физичко-механичка и хемијска испитивања кожа (26 часова)
- Испитивање помоћних материјала у производњи кожне галантерије (46 часова)

Препоруке за реализацију вежби:

По могућности, у једном термину радити једну вежбу. Једна вежба се ради два спојена школска часа и за то време треба да се ураде сва мерења и обраде резултати. Где год је могуће, кабинетска мерења потврдити и рачунским путем, или урадити одговарајућу симулацију на рачунару.

Почетак вежби усагласити са теоријском наставом тако да одговарајуће вежбе следе одмах након обраде теоријског градива.

Пре почетка рада у кабинету упознати ученике са опремом и инструментима и дефинисати мерне грешке. Детаљно објаснити ученицима сврху мерења, правилну употребу мерних инструмената, начин обраде резултата мерења и приказ резултата мерења (табеларно и графички).

Подстицати ученике на самосталност у раду и сарадњу са другим ученицима у оквиру групних активности на часовима како теоријске наставе тако и вежби.

Користити лабораторијски прибор и уређаје за испитивање материјала. Демонстрирати поједине методе испитивања. Ученик је обавезан да води лабораторијски дневник.

5. УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

Формативно оцењивање, као модел праћења напредовања ученика, се одвија на сваком часу и свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације. Постигнућа ученика је могуће вредновати кроз: активности на часу (тј. процесу учења); постављање питања и/или давање одговора у складу са контекстом који се објашњава; израду задатака, истраживачких пројеката; презентовање садржаја; помоћ друговима из одељења у циљу савладавања градива, праћење остварености исхода; тестове знања; праћење практичног рада; самостални практични рад.

На крају сваког часа или активности обавезно похвалити ученика за оно што је постигао и дати му препоруке шта још треба да уради.

Потребно је осмислити више типова различитих активности са продукцијом различитог нивоа сложености и утврдити очекиване исходе, а према њима и критеријуме вредновања.

Оцењивање ученика се одвија у складу са Правилником о оцењивању. Потребно је, на почетку школске године, утврдити критеријуме за оцењивање (у складу са Правилником о оцењивању), првенствено за сумативно оцењивање, и са њима упознати ученике. Сумативно оцењивање се може извршити на основу формативног оцењивања, усменог излагања градива, (15-то минутних) тестова, истраживачког, проблемског или пројектног задатка и сл. Начин утврђивања сумативне оцене ускладити са индивидуалним особинама ученика.

ЕСТЕТСКО ОБЛИКОВАЊЕ

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
II		66				66

2. ЦИЉЕВИ УЧЕЊА

- Упознавање са значајем естетског обликовања у процесу производње и пласмана производа;
- Упознавање са теоријским знањима о естетском обликовању и оспособљавање да стечена знања примене у практичном раду;
- Развијање смисла за естетику, складност и практичност;
- Развијање способности коришћења различитих извора информација;
- Развијање систематичности и уредности у раду;
- Оспособљавање за самосталан и тимски рад;
- Развијање логичког мишљења и међусобног повезивања теоријских знања и практичних вештина и указивање на њихову међусобну условљеност;
- Изграђивање осећаја за рационално;
- Развијање интересовања за праћење актуелних догађаја из области естетског обликовања.

3. ТЕМЕ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА

Разред: други
Годишњи фонд часова: 72 часа вежби

ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Естетско обликовање – стваралачка дисциплина	<ul style="list-style-type: none"> • Објасни развој, порекло термина, дефиницију и класификацију естетског обликовања; • Дефинише обележја професије, схвати одговорност и значај тимског рада; 	<ul style="list-style-type: none"> • Историјски развој, порекло термина, дефиниција и класификација естетског обликовања; • Обележја професије, одговорност и тимски рад. <p>Кључни појмови: идеја-услуга-производ, извори идеја, дизајн и уметност</p>
Компоненте естетског обликовања	<ul style="list-style-type: none"> • Наведите све компоненте естетског обликовања; • Објасни основне карактеристике компоненти; • Наведите значај компоненти на готов производ; • Уочи разлику између компоненти 	<ul style="list-style-type: none"> • Естетско обликовање као појам квалитета производа; • Техничко-функционална компонента; • Естетска компонента; • Економска компонента; • Ергономска компонента. <p>Кључни појмови: функционалност, естетика, конкуренција, ергономија</p>
Изражајна средства	<ul style="list-style-type: none"> • Разликује појмове изражајних средстава; • Објасни улогу изражајних средстава на готовом производу; • Дефинише материјале и поступак израде као изражајна средства код готовог производа; • Дефинише боје и њихову улогу као изражајно средство на готовом производу; • Укаже на примену орнамента као изражајно средство; • Направи разлику између функција изражајних средстава. 	<ul style="list-style-type: none"> • Појам и улога изражајног средства; • Материјал и поступак израде као изражајног средства; • Боја као изражајно средство; • Орнамент као изражајно средство. <p>Кључни појмови: боја, орнамент</p>
Правци у естетском обликовању	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинише функционализам као правац у естетском обликовању; • Објасни индустријску естетику; • Дефинише савремене правце у естетском обликовању; • Уочи разлике између правца у естетском обликовању. 	<ul style="list-style-type: none"> • Функционализам; • Индустријска естетика; • Савремени правци. <p>Кључни појмови: конструкција, композиција, квалитет</p>
Појам, дефинисање и састав производа	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинише појам производ; • Наведите састав готовог производа; • Изврши класификацију производа; • Дефинише животни век готовог производа; • Дефинише квалитет и вредност готовог производа; • Познаје типизацију и стандарде: • Наброји начине прилагођавања производа могућностима израде; • Објасни методе истраживања и утицај на иновације; • Дефинише марку производа; • Објасни значај и функцију паковања производа; • Дефинише производни програм и асортиман. 	<ul style="list-style-type: none"> • Појам и дефинисање производа; • Састав производа; • Класификација производа; • Животни век производа; • Садржај, квалитет и вредност производа; • Типизација, стандардизација и прилагођавање производа могућностима израде; • Истраживање и иновације; • Марка и паковање производа; • Производни програм и асортиман. <p>Кључни појмови: класификација, квалитет, типизација, стандардизација, иновације</p>

<p>Фазе процеса естетског обликовања</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Наведите начине и методе прикупљања информација са тржишта; • Објасни прикупљање, селекцију и развој идеја; • Разликује начине формирања производа; • Објасни техничко -технолошку документацију; • Наброји фазе у изради пробне серије; • Објасни начине тестирања производа; • Наброји елементе анализе и оцењивања производа; • Проише фазе увођења производа у производњу и на тржиште; • Дефинише начине усавршавања производа у дизајн-процесу; • Дефинише услове и критеријуме за елиминисање производа из производног асортимана. 	<ul style="list-style-type: none"> • Прикупљање информација са тржишта. • Прикупљање, селекција и развој идеја. • Формирање производа. • Израда техничке документације. • Израда пробне серије. • Тестирање производа. • Анализа и оцењивање производа. • Увођење производа у производњу и на тржиште; • Усавршавање-развој производа у дизајн процесу. Елиминисање производа из производног асортимана. <p>Кључни појмови: идеја, производ, анализа, усавршавање</p>
<p>Квантитативни приказ естетског обликовања на економске величине у производњи и пословању</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинише утицај естетског обликовања на обим производње; • Дефинише утицај естетског обликовања на укупан приход и цену производа; • Објасни утицај естетског обликовања на трошкове производње и доходак; • Дефинише утицај естетског обликовања на ангажована средства; • Објасни утицај естетског обликовања на економичност, рентабилност и продуктивност. 	<ul style="list-style-type: none"> • Утицај естетског обликовања на обим производње; • Утицај естетског обликовања на укупан приход и цену производа: Утицај естетског обликовања на трошкове производње. Утицај естетског обликовања на доходак; • Утицај естетског обликовања на ангажована средства; • Утицај естетског обликовања на економичност, рентабилност и продуктивност. <p>Кључни појмови: обим производње, приходи, трошкови, доходак</p>

4. УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

На првом часу ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.

Предмет се реализује кроз вежбе у специјализованом кабинету са фондом од 2 часа недељно.

Подела одељења на групе: Одељење се дели на 2 групе приликом реализације вежби.

Препоручени број часова по темама је следећи:

- Естетско обликовање – стваралачка дисциплина (4 часа)
- Компоненте естетског обликовања (6 часова)
- Изражајна средства (6 часова)
- Правци у естетском обликовању (4 часа)
- Појам, дефинисање и састав производа (16 часова)
- Фазе процеса естетског обликовања (20 часова)
- Квантитативни приказ естетског обликовања на економске величине у производњи и пословању (10 часова)

Подсетити ученике на сазнања о врстама материјала који се користе у производњи кожно галантерије и других знања која су стекли из других стручних предмета и нагласити њихове употребне и естетске вредности.

Излагање подржати шемама, сликама, графиконима, узорцима материјала и готових производа. Приказати путем видео записа различите врсте производа кожно галантерије. Инсистирати на упознавању са начинима производње. Приказати путем видео записа процес дизајнирања кожно галантерије. Користити стандарде за материјале и готове производе. Приказати путем видео записа припрему производње и производни процес. Приказати путем видео записа лого и начине паковања производа разних произвођача. Користити узорке готових образаца техничке документације. Користити доступне анализе испитивања тржишта разних произвођача.

Излагање подржати очигледним средствима: слајдовима, радовима ученика, примерима у дигиталној форми, колекцијама узорака готових материјала, паноима, модним часописима, каталозима, модним и техничким цртежима и сл.

Пратити самосталан креативан рад ученика и усмеравати га и кориговати. Упутити ученике на интернет странице са садржајима везаним за наставне теме.

Сугерисати ученицима да стечена знања из естетског обликовања примењују при решавању задатака из стручних предмета. Упутити ученике да посете изложбе ликовних и примењених уметника.

Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, текстуално-илустративне методе. Предложени облици рада су фронтални, рад у групи, рад у пару, индивидуални рад.

5. УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад. Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици партиципирају, како прикупљају податке, како аргументују, евалуирају, документују итд.

Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају сваке реализоване теме.

Сумативне оцене се добијају из активности на часу, самосталних или групних радова ученика, праћења практичног рада, семинарских радова, домаћих задатака.

У формативном вредновању наставник треба да промовише групни дијалог, да користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а информације добијене од ученика користи да прилагоди и унапреди подучавање.

Избор инструмента за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује. Када је у питању израда пројектног задатка може се применити „чек листа” у којој су приказани нивои постигнућа ученика са показатељима испуњености задатка, а наставник „чекира“ показатељ који одговара постигнућу ученика.

На крају сваког часа или активности обавезно похвалити ученика за оно што је постигао и дати му препоруке шта још треба да уради.

Потребно је осмислити више типова различитих активности са продукцима различитог нивоа сложености и утврдити очекиване

исходе, а према њима и критеријуме вредновања.

Оцењивање ученика се одвија у складу са Правилником о оцењивању. Потребно је, на почетку школске године, утврдити критеријуме за оцењивање (у складу са Правилником о оцењивању), првенствено за сумативно оцењивање, и са њима упознати ученике. Сумативно оцењивање се може извршити на основу формативног оцењивања, усменог излагања градива, (15-то минутних) тестова, истраживачког, проблемског или пројектног задатка и сл. Начин утврђивања сумативне оцене ускладити са индивидуалним особинама ученика.

ТЕХНОЛОГИЈА ГАЛАНТЕРИЈЕ

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	72					72
II	99					99

2. ЦИЉЕВИ УЧЕЊА

- Повезивање основних теоријских знања из области технологије галантерије са њеном применом у пракси;
- Оспособљавање за примену знања о материјалима и његових основних карактеристика које су значајне за израду производа кожане галантерије;
- Упознавање ученика са технолошким операцијама и технолошким поступцима израде производа кожане галантерије;
- Упознавање основних делова, принципа рада, намене и одржавања машина, апарата и уређаја;
- Развијање способности за примену знања о припреми и одржавању радног места као и о заштити на раду;
- Упознавање са савременим технологијама које се примењују у изради кожане галантерије.

3. ТЕМЕ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА

Разред: **први**
Годишњи фонд часова: **72 часа**

ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Подела кожане галантерије	<ul style="list-style-type: none"> ● Објасни поделу производа кожане галантерије ● Дефинише основна обележја занатског начина израде и карактеристике индустријске производње галантерије; ● Препозна карактеристике група производа; ● Уочи разлике између производа по групама; 	<ul style="list-style-type: none"> ● Подела према врсти производа: ташнерски, коферски, рукавичарски и сарачки производи. ● Ситна и крупна кожна галантерија. ● Подела производа по намени: модни, спортски, специјални. ● Производи са меком и чврстом конструкцијом. ● Подела по начину спајања. ● Подела по врсти материјала. ● Подела по начину израде производа. ● Подела производа на групе. Ситна галантерија, женске ташне, мушке ташне, путне и спортске торбе, кофери, рукавице. <p>Кључни појмови: новчаници, ташне, торбе, кофери, рукавице</p>
Алати, прибори и уређаји	<ul style="list-style-type: none"> ● Наведете врсте, називе и особине алата; ● Разликује врсте алата за различите начине обраде ивица; ● Објасни средства за спајање, њихову примену и начине руковања ● Наведете рукавичарске алате 	<ul style="list-style-type: none"> ● Алата за сечење, обележавање, наглашавање и подавијање ивица, за утискивање украсних линија и њихова употреба. ● Руковање средствима за спајање, њихова подела и примена у раду. ● Алата у рукавичарству и њихова употреба. <p>Кључни појмови: Алати (нож, коска, шило, лајсне, пикет, пасета) и њихова употреба</p>
Избор и припрема материјала	<ul style="list-style-type: none"> ● Наведете врсте, називе и особине готове коже; ● Разликује врсте и својства вештачких материјала и текстила; ● Објасни технолошке особине ● материјала значајне за његову обрадивост и примену; ● Наведете фазе у припреми змијских и рукавичарских кожа пре кројења 	<ul style="list-style-type: none"> ● Избор кожа и припрема у зависности од производа. ● Специјална припрема неких кожа пре кројења. ● Припрема пластичних материјала и синтетичких кожа. ● Припрема текстилних материјала, лепенке и хартије. ● Избор и припрема металних делова <p>Кључни појмови: квашење, истезање, тулирање, сушење, пресвлачење</p>
Припремне операције за израду галантеријских производа	<ul style="list-style-type: none"> ● Врши пријем материјала и сортирање коже; ● Примени правила ручног кројења природне коже; ● Објасни правила и начине исецања природне коже, вештачких материјала и текстила; ● опише принцип рада и користи ручни алат и прибор, помоћна средства, уређаје и машине за исецање; ● Правилно користи и одржава материјал и средства рада; ● Укаже на значај уштеде материјала; ● Објасни разлоге површинског и ивичног тањења; ● Објасни неопходност контроле искројених и истањених делова. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Сортирање материјала. ● Врсте кројења, кројење коже, поставе и вештачких материјала. ● Врсте тањења, пеглање и каширање. ● Ивично тањење (ширф-машина). ● Тањење по целој површини (шпалт машина). <p>Кључни појмови: кројење, тањење, пеглање, каширање</p>

<p>Операције израде галантеријских производа</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Наведите циљ и начине обележавања; • Опишите различите поступке обраде ивица; • Објасните улогу ручног тањења углова • Објасните начин извођења осталих операција код обраде делова; • Уочи грешке и узроке настајања грешака током процеса обраде; • Објасните начин рада и функцију основних делова класичне индустријске шиваће машине; • Објасните формирање машинског шавца и значај правилне напетости концца; • Наведите основна правила шивања; 	<ul style="list-style-type: none"> • Обележавање делова за спајање и подавијање. • Подавијање ивица, машина за подавијање ивица. • Утискивање украсних линија. • Ручно тањење углова. • Спајање делова лепљењем и шивењем. • Шивење делова (машине за шивење). • Израда делова, подсклопова и склопова. <p>Кључни појмови: обележавање, подавијање, лепљење, шивење</p>
<p>Израда производа ситне галантерије</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Одреди тачан редослед извођења радних операција код израде различитих производа ситне кожне галантерије • Спроведите допунске и посебне операције у изради ситне галантерије • Извршите контролу обављених операција; • Наведите специфичне али и заједничке операције у изради производа ситне галантерије • Разликујте фазе у изради новчаника у зависности од модела 	<ul style="list-style-type: none"> • Израда кожних затварача. • Израда каишева, опасача. • Израда футрола (за цигарете, наливпера, кључеве, наочаре) • Израда новчаника за ситни новац са и без преграда. • Уградња дрикера, бравица, ринглица и украса. • Израда доларског новчаника. • Израда мушких и женских новчаника. • Израда угоститељског новчаника. • Израда комбинованог новчаника. <p>Кључни појмови: футроле, новчаници</p>

Разред: **други**
Годишњи фонд часова: **72 часа**

ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
<p>Припремне операције у изради производа кожне галантерије</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Наведите начине обраде ивица при изради производа кожне галантерије • Наведите могуће начине настављања коже и лепенке • Објасните начин рада и функцију основних делова класичне индустријске шиваће машине; • Објасните формирање машинског шавца и значај правилне напетости концца; • Објасните основне карактеристике ручног шавца • Наведите основне правилног шивања; 	<ul style="list-style-type: none"> • Обрада ивица и начини обраде. • Настављање коже и лепенке. • Шивење делова (машина са два концца). Врсте машинских шавова. • Делови машина који се демонтрају. • Припрема за ручно шивење. • Грешке при шивењу и њихово отклањање. <p>Кључни појмови: сечене, подавијене, паспулиране и кедроване ивице</p>
<p>Уградња металног прибора</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Наведите начине уградње металне галантерије • Разликујте намену и улогу металне галантерије • Наведите редослед операције уградње металне галантерије • Наведите редослед код спајања делова заваривањем 	<ul style="list-style-type: none"> • Уградња металног прибора методом раскивања. • Уградња металног прибора методом закивања. • Уградња металног прибора методом стезања • Уградња металног прибора методом развртања. • Уградња металног прибора методом шивења. • Спајање делова заваривањем. <p>Кључни појмови: раскивање, закивање, стезање, развртање, заваривање, шивење</p>
<p>Израда женских ташни</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Наведите начине набирања материјала у зависности од врсте материјала и модела ташне • Одреди тачан редослед извођења радних операција код израде различитих склопова делова • Опишите могуће начине спајања делова у једну целину • Наведите редослед операција за одређени технолошки поступак израде; • Препозна начине и значај правилне уградње металне галантерије у зависности од начина затварања ташне; • Дефинишите начине контроле у појединим етапама производње; • Уочи различите грешке које знатније утичу на функционалност и естетски изглед готових производа. 	<ul style="list-style-type: none"> • Набирање материјала гумом, лепљењем и шивењем • Израда женске ташне са капком. • Израда женске ташне са металним рамом. • Израда вечерњих ташни. • Израда кедрованих ташни. • Израда женских ташни са сеченом ивицом. <p>Кључни појмови: капак, метални рам, кедр</p>
<p>Израда рукавица</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Одреди тачан редослед извођења радних операција код израде различитих модела рукавица; • Препозна начине и значај правилног састављања делова рукавице • Објасните основне карактеристике различитих врста машина код израде рукавица • Објасните израду ручног шавца као украс или при спајању делова рукавица • Разликујте начине контроле у појединим етапама производње; • Уочи различите грешке које знатније утичу на функционалност и естетски изглед готових производа. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ручно и машинско кројење главних делова и палчева. • Машинско кројење (преса и калибар ножеви). • Сечење међупросторних уметака и палчева. • Израда украса на рукавицама (ауфнат-машина). • Састављање рукавица (лаш и штафир машина). • Завршно шивење рукавица, Извртање и пеглање рукавица. <p>Кључни појмови: кројење, састављање, извртање, пеглање</p>

<p>Израда мушких ташни</p>	<ul style="list-style-type: none"> Одреди тачан редослед извођења радних операција код израде различитих врста мушких ташни, путних и спортских торби Објасни поступке завршне обраде производа крупне кожне галантерије; Дефинише начине контроле у појединим етапама производње; Уочи различите грешке које знатније утичу на функционалност и естетски изглед готових производа. 	<ul style="list-style-type: none"> Израда ђачке ташне. Израда канцеларијске ташне без преграда. Израда канцеларијске ташне са два дна. Израда путне торбе са џепом. Израда путне торбе. Израда спортске торбе. <p>Кључни појмови: преграда, дупло дно, џеп</p>
<p>Израда кофера</p>	<ul style="list-style-type: none"> Одреди тачан редослед извођења радних операција код израде различитих врста кофера Наведе примену различитих врста машина за шивење делова кофера; Објасни поступке завршне обраде производа крупне кожне галантерије; Дефинише начине контроле у појединим етапама производње; Уочи различите грешке које знатније утичу на функционалност и естетски изглед готових производа. 	<ul style="list-style-type: none"> Израда авио-кофера (кант и перл машина). Израда путних кофера. Израда аташе-кофера. Израда кофера за смештај техничких материјала. Израда кофера од лепенке. <p>Кључни појмови: кант, перл машина</p>
<p>Припрема техничко-технолошке документације</p>	<ul style="list-style-type: none"> Објасни значај техничко-технолошке припреме производње галантерије; Разликује техничко – технолошку документацију; Наведе елементе операционог и технолошког листа; Изврши нормирање материјала и одреди утрошак материјала; Објасни поступак и уради калкулацију за производе кожне галантерије. 	<ul style="list-style-type: none"> Јединице мере за поједине врсте материјала. Одређивање утрошка материјала. Одређивање времена израде. Одређивање листе материјала. Одређивање калкулације. <p>Кључни појмови: утрошак, време израде, калкулација</p>

4. УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

На почетку сваке теме ученике упознати са циљевима и исходима, планом рада и начинима оцењивања.

Предмет се реализује кроз теоријску наставу у учионици или одговарајућем кабинету.

Облици наставе: теоријска настава.

Место реализације наставе: Теоријска настава се реализује у учионици или у одговарајућем кабинету.

Препоруке за реализацију наставе:

Програмски садржаји предмета су организовани у теме. При изради оперативних планова потребно је дефинисати број часова за сваку тему, тј. динамику рада, водећи рачуна да се не наруши целина наставног програма, односно да сваку тему добије адекватан простор и да се планирани циљеви и исходи предмета остваре. Приликом планирања треба имати у виду да је учење, као и формирање ставова и вредности, континуирани процес и да је резултат свих активности на часовима реализованих различитим методским приступом, коришћењем информација из различитих извора, презентовањем већег броја реалних примера и уз активно учење ученика. Током реализације теме увек се придржавати истог принципа: теоретски објаснити појаву или законитост, потврдити је рачунски (тамо где је то могуће) а онда извршити демонстрацију на часовима Практичне наставе).

Користити различите узорке материјала, компоненти и готових модела галантерије, скице, слике, видео записа и друга расположива средства у извођењу теоријске наставе. Инсистирати на препознавању материјала за израду галантерије по групама производа.

Посебан акценат ставити на економичност исецања и правилно одлагање отпада.

Омогућити ученицима обилазак произвођача кожне галантерије.

Истаћи циљ и значај контроле израде галантерије – квалитета (излагање подржати конкретним примерима из производње). Информативно упознати ученике са врстама докумената и њиховим елементима (користити оригинална документа из производних погона). Упознати ученике са начином добијања (израчунавања) елемената појединих докумената. Указивати ученицима на правилно нормирање материјала. Подстицати ученике за постепено разумевање и примену стручне терминологије из наведене области.

Инсистирати на систематичности и примени стечених знања у пракси. Пратити примену савремених технологија у индустрији галантерије.

Настојати да ученици усвоје коришћење стручне литературе у процесу учења и будућем раду.

Препоручени број часова по темама за **први разред** је следећи:

- Подела кожне галантерије (8 часова)
- Алати, прибори и уређаји (6 часова)
- Избор и припрема материјала (8 часова)
- Припремне операције за израду галантеријских производа (16 часова)
- Операције израде галантеријских производа (16 часова)
- Израда производа ситне галантерије (18 часова)

Препоручени број часова по темама за **други разред** је следећи:

- Припремне операције у изради производа кожне галантерије (10 часова)
- Уградња металног прибора (10 часова)
- Израда женских ташни (18 часова)
- Израда рукавица (14 часова)
- Израда мушких ташни (18 часова)
- Израда кофера (14 часова)
- Припрема техничко-технолошке документације (15 часова)

Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, текстуално-илустративне методе.

Предложени облици рада су фронтални, рад у групи, рад у пару.

5. УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

Формативно оцењивање, као модел праћења напредовања ученика, се одвија на сваком часу и свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације. Постигнућа ученика је могуће вредновати кроз: активности на часу (тј. процес учења); постављање питања и/или давање одговора у складу са контекстом који се објашњава; израду задатака, истраживачке пројекте; презентовање садржаја; помоћ друговима из одељења у циљу савладавања градива, праћење остварености исхода; тестове знања и самосталан рад.

На крају сваког часа или активности обавезно похвалити ученика за оно што је постигао и дати му препоруке за даљи рад.

Потребно је осмислити више типова различитих активности са продуктима различитог нивоа сложености и утврдити очекиване исходе, а према њима и критеријуме вредновања.

Оцењивање ученика се одвија у складу са Правилником о оцењивању. Потребно је, на почетку школске године, утврдити критеријуме за оцењивање (у складу са Правилником о оцењивању), првенствено за сумативно оцењивање, и са њима упознати ученике.

Сумативно оцењивање се може извршити на основу формативног оцењивања, усменог излагања градива, (15-то минутних) тестова, истраживачког, проблемског или пројектног задатка и сл.

Начин утврђивања сумативне оцене ускладити са индивидуалним особинама ученика.

МОДЕЛОВАЊЕ ГАЛАНТЕРИЈЕ

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I		108				108
II		99		30		129
III		84		30		114

2. ЦИЉЕВИ УЧЕЊА:

- Упознавање са основним теоријским и практичним знањима за разумевање процеса моделовања кожне галантерије;
- Оспособљавање ученика са стицањем знања о улози моделовања у стварању коначног изгледа готових производа;
- Развијање самосталности, креативности и логике у реализацији модела;
- Развијање способности запажања и уочавања основних карактеристика различитих врста галантеријских производа;
- Развијање мануелне спретности и прецизности у раду;
- Прилагођавање конструкције материјалу и намени производа;
- Праћење савремених трендова и прилагођавање захтевима тржишта;
- Развијање интересовања за све области у склопу струке и самостално проширивање стечених знања.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: први

Ред. бр	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Основе моделовања кожне галантерије	15
2.	Полазни елементи у моделовању галантерије	21
3.	Конструкција модела	30
4.	Моделовање ситне галантерије	42

Разред: други

Ред. бр	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Моделовање женских ташни	69
2.	Моделовање рукавица	30
	Моделовање и израда шаблона различитих модела галантерије – настава у блоку	30

Разред: трећи

Ред. бр	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Моделовање мушких ташни	42
2.	Моделовање кофера	27
3.	Примена рачунара у моделовању галантерије	15
	Моделовање и израда шаблона различитих модела крупне галантерије – настава у блоку	30

4. НАЗИВИ МОДУЛА, ИСХОДИ УЧЕЊА, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА

Разред: први

НАЗИВ МОДУЛА	ИСХОДИ По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Основе моделовања кожне галантерије	<ul style="list-style-type: none"> Објасни значај и задатак моделовања галантерије; Дефинише улогу моделара у процесу израде производа галантерије у великим индустријским системима, малим и средњим предузећима и занатским радионицама; Опише потребу израде пробног узорка, модела или пробне серије. Користи и одржава прибор и ручни алат. 	<ul style="list-style-type: none"> Увод у конструкцију и моделовање галантеријских производа; Процес развоја новог производа; Скица и опис модела; Захтеви и ограничења при креирању и моделовању; Израда пробног узорка, модела и пробне серије; Материјал, прибор и ручни алат за моделовање галантерије, руковање и одржавање. <p>Кључни појмови: моделовање, конструкција</p>
Полазни елементи у моделовању галантерије	<ul style="list-style-type: none"> Примени технике руковања прибором за цртање и алатима за израду Дефинише појмове техничког цртања Наведе формате папира за цртање Наброји елементе основе конструкције Конструира кожне затвараче и обликује врхове каишева 	<ul style="list-style-type: none"> Основни појмови техничког цртања. Папир и формати за цртање. Техничко писмо. Основи конструкција. Кројење конструкција и геометријских слика. Конструкција кожних затварача. Кројење и обликовање врхова каишева. <p>Кључни појмови: цртање, алати</p>
Конструкција модела	<ul style="list-style-type: none"> Објасни значај и карактеристике конструкције шаблона; Опише начин означавања и обележавања шаблона Изради шаблоне за рад, кројење коже и поставе. 	<ul style="list-style-type: none"> Конструкција шаблона за производе кожне галантерије. Израда шаблона за рад, кројење коже и поставе. Корекција шаблона и производа након израде узорка. <p>Кључни појмови: шаблон, узорак</p>
Моделовање ситне галантерије	<ul style="list-style-type: none"> Моделује футроле разних намена Правилно припреми потребне шаблоне за све моделе новчаника Изради комплет шаблона за модел новчаника; 	<ul style="list-style-type: none"> Моделовање разних футрола. Моделовање шаблона новчаника за ситни новац. Моделовање шаблона доларског новчаника. Моделовање мушког новчаника. Моделовање комбинованог новчаника. Моделовање угоститељског новчаника. Моделовање лиснице. <p>Кључни појмови: футроле, новчаници, лиснице</p>

Разред: други

НАЗИВ МОДУЛА	ИСХОДИ По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Моделовање женских ташни	<ul style="list-style-type: none"> Моделује основне моделе женских ташни Правилно припреми потребне шаблоне за одређени модел; Изради комплет шаблона за задати модел; 	<ul style="list-style-type: none"> Моделовање вечерњих ташни. Моделовање женских дневних ташни. Моделовање женске ташне са преврнутим шавом. Моделовање кедрованих женских ташни <p>Кључни појмови: кедер, капак, украс</p>
Моделовање рукавица	<ul style="list-style-type: none"> Моделује основне типове рукавица; Припреми потребне шаблоне за одређени модел; Опише поступак коришћења таблице величина за делове рукавице 	<ul style="list-style-type: none"> Моделовање женских рукавица. Моделовање мушких рукавица. Моделовање спортских рукавица. Моделовање ХТЗ рукавица. <p>Кључни појмови: скица, конструкција, моделовање, главни део, палац, шихтле</p> <p>Настава у блоку: Моделовање и израда шаблона различитих модела галантерије</p>

Разред: трећи

НАЗИВ МОДУЛА	ИСХОДИ По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Моделовање мушких ташни	<ul style="list-style-type: none"> Моделује мушке ташне Моделује спортске и путне торбе; Изради комплет шаблона за задати модел 	<ul style="list-style-type: none"> Моделовање канцеларијских ташни. Моделовање ђачких ташни. Моделовање спортских торби. Моделовање путних торби <p>Кључни појмови: меке и чврсте конструкције</p>
Моделовање кофера	<ul style="list-style-type: none"> Објасни разлоге и могуће начине умножавања шаблона; Објасни основне делове градира машине; Изврши припрему шаблона за градирање горњих и доњих делова обуће; Опише поступак градирања шаблона; Објасни сврху централног градирања. 	<ul style="list-style-type: none"> Моделовање мушких кофера. Моделовање женских кофера <p>Кључни појмови: рам, бравице, шарке</p>

Примена рачунара у моделовању галантерије	<ul style="list-style-type: none"> • Наведите предности примене CAD/CAM система у односу на конвенционалне методе моделовања галантерије; • Објасните конфигурацију CAD/CAM система. • Објасните поступак разраде модела помоћу 2D и 3D система. 	<ul style="list-style-type: none"> • Основни појмови, потреба, значај и примена компјутерске графике (CAD); • Компјутерско моделовање у развоју производа; • Конфигурација CAD/CAM система; • Цртање и обрада цртежа на рачунару; • Разрада модела помоћу 2D и 3D система.
		Кључни појмови: компјутерска графика, конфигурација, системи, модели
		Настава у блоку: • Моделовање и израда шаблона различитих модела крупне галантерије

5. УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

На почетку сваког модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања. Предмет се реализује кроз вежбе у учионици или одговарајућем кабинету.

Подела одељења на групе: Одељење се дели на 2 групе приликом реализације вежби.

Приликом остваривања програма одељење се дели на групе до 10 ученика.

Садржаје програма је неопходно реализовати савременим наставним методама и средствима. У оквиру сваког модула важно је користити разноврсне узорке, аудио-визуелне снимке, фотографије, цртеже, проспекте, каталоге, стандарде и сл. који су јасни и лако разумљиви;

У току реализације модула посебно обратити пажњу на: педантност и прецизност у раду, развијање визуелног опажања и формирање естетских критеријума, правилном коришћењу прибора и алата и односа према њему (значај употребе алата према његовој намени/сврси и правилном одлагања алата након употребе).

Указивати ученицима на разлике у поступку израде комплета шаблона за модел у зависности од назива и намене галантеријских производа. Поред основних модела, одабир модела (вежби) вршити на начин који је примерен могућностима и интересовањима ученика. Инсистирати на самосталном раду. Након групне и појединачне анализе и дискусије, указивати на грешке при раду са јасним препорукама о наредним корацима.

Препоручује се посета најближем произвођачу кожне галантерије где би на конкретном примеру ученици упознали са појединачном и серијском производњом, као и предностима примене CAD/CAM система у моделовању галантерије.

Препоруке за реализацију наставе у блоку:

Препорука је да се блок настава реализује у другом полугодишту.

Код ученика развијати навику коришћења стручне литературе из различитих извора у процесу учења и у будућем раду.

Ученик је обавезан да води дневник вежби.

Избор метода и облика рада за сваки модул одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, текстуално-илустративне методе. Предложени облици рада су фронтални, рад у групи, рад у пару, индивидуални рад.

6. УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад. Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици партиципирају, како прикупљају податке, како аргументују, евалуирају, документују итд. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају сваке реализоване теме. Сумативне оцене се добијају из практичних радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика.

У формативном вредновању наставник би требало да промовише групни дијалог, да користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмента за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

1.1. ПРЕМА ПЛАНУ И ПРОГРАМУ НАСТАВЕ И УЧЕЊА¹

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I			216	30		246
II			396	90		486
III			504	150		654

¹ Уколико се програм реализује у „школском систему”

1.2. ПРЕМА ПЛАНУ И ПРОГРАМУ НАСТАВЕ И УЧЕЊА² – ДУАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ²

РАЗРЕД	НАСТАВА				УЧЕЊЕ КРОЗ РАД*	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I			216	30	216 + 30	246
II					396 + 90	486
III					504+150	654

² Уколико се програм реализује у складу са Законом о дуалном образовању

* Потребно је да школа и послодавац детаљно испланирају и утврде место и начин реализације исхода и унесу их у план реализације учења кроз рад

2. ЦИЉЕВИ УЧЕЊА:

- Упознавање са местом и значајем индустрије кожне галантерије у привредном систему и њеним специфичностима;
- Овладавање практичним вештинама и знањима из области производње галантерије;
- Развијање одговорности према роковима и остваривања захтеваног квалитета у производњи;
- Развијање свести о неопходности задовољења естетских и функционалних карактеристика производа као неодвојивих елемената израде;
- Оспособљавање за рационално и економично коришћење материјала, алата, прибора, уређаја, машина и енергије;
- Развијање систематичности и уредности у раду;
- Оспособљавање за самосталан и тимски рад;
- Упознавање са основним знањима о припреми и одржавању радног места, као и о заштити на раду.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: први

Ред.бр	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Припрема прибора, алата и радног места	18
2.	Обрада искројених делова	60
3.	Израда ситне галантерије	138
	Упознавање ученика са процесом производње у привредним предузећима – настава у блоку	30

Разред: други

Ред.бр	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Израда женских ташни	298
	Израда женских ташни – настава у блоку	30
2.	Израда рукавица	98
	Извођење различитих радних операција у процесу израде рукавица– настава у блоку	60

Разред: трећи

Ред.бр	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Израда мушких ташни	408
2.	Израда кофера	96
3.	Извођење различитих технолошких операција израде крупне кожне галантерије– настава у блоку	150

4. НАЗИВ МОДУЛА, ИСХОДИ УЧЕЊА, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА

Разред: први

НАЗИВ МОДУЛА	ИСХОДИ По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Припрема прибора, алата и радног места	<ul style="list-style-type: none">● Објасни основна правила организације рада предузећа и конкретних радних места;● Опише припрему и објасни начин одржавања радног места;● Препозна ручни алат, уређаје и прибор који се најчешће користи за израду кожне галантерије● Објасни опасности од несмотреног руковања и непридржавања прописа о безбедности на раду и заштити од пожара.	<ul style="list-style-type: none">● Упознавање правила организације радне просторије, радног места и радне културе.● Хигијена радног места.● Упознавање прибора за рад, руковање и одржавање алата.● Припрема за рад, техника оштрења ножа.
Обрада искројених делова	<ul style="list-style-type: none">● Правилно припреми материјал за кројење;● Примени правила и технику ручног кројења природне коже;● Примени правила машинског исецања природне коже и осталих материјала;● Препозна потребу уштеде материјала;● Одреди дебљину и ширину тањена према врсти материјала;● Подавија ивице разних облике и набира углове● Утискује украсне линије, топло и хладно● Разликује врсте машина;● Објасни основне делове и механизме класичне шиваће машине;● Изврши намештање игле и увођење горњег конца у иглу;● Намота и постави доњи конец у лежиште машине;● Прилагоди дебљину игле према дебљини конца и материјала;	<ul style="list-style-type: none">● Пеглање коже и поставе.● Кројење материјала.● Машинско и ручно тањење коже.● Врсте обележавања.● Упознавање шаблона.● Техника наношења лепила.● Подавијање ивица разних облика са обрадом углова.● Утискивање украсних линија.● Стављање у погон машине за шивење.

<p>Израда ситне галантерије</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Правилно припреми, користи и одржава машине, алат и прибор; ● Правилно рукује и одржава шиваће машине; ● Изврши подавијање ивица ● Примени правила извођења осталих операција израде делова, подсклопова и склопова ● Уочи грешке током процеса обраде, узроке настајања и спроводе мере за њихово отклањање; ● Изводи операције спајања делова лепљењем и шивењем; ● Изради футроле разних намена ● Изради новчанике разних намена ● Изврши контролу обављених операција. ● Спроводи мере заштите на раду. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Шивење делова. ● Израда кожних затварача. ● Израда каишева за сатове, мушких и женских опасача. ● Израда склопа бочних страница и дна за футролу. ● Израда футроле за цигарете (табакере). Израда футроле за наливпера, футрола за кључеве, футроле за наочаре. ● Израда преграда, обичних и дуплих. ● Израда бочних страница ● Израда новчаника за ситан новац. ● Израда доларског новчаника. ● Израда комбинованог новчаника. ● Израда перница. <p>Настава у блоку:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Упознавање ученика са процесом производње у привредним предузећима (распоред радних места, организација процеса производње, кретање материјала)
--	--	--

Разред: други

НАЗИВ МОДУЛА	ИСХОДИ По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
<p>Израда женских ташни</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Изради женску ташну различитих начина затварања и обраде ивица ● Врши уградњу металне галантерије, затварача, држача, украса, ручица ● Одреди технолошки редослед радних операција за одређени модел израде; ● Објасни значај контроле квалитета у току и на крају процеса производње; 	<ul style="list-style-type: none"> ● Израда женске ташне са више склопова. ● Израда женске ташне са капком. ● Израда женске ташне са металним рамом. ● Израда вечерње женске ташне. ● Израда женске ташне са ручицом на капку. ● Израда женске ташне са патент затварачем. ● Израда женске ташне кедерване. <p>Настава у блоку:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Израда женске ташне модерних боја и комбинације материјала ● Одреди технолошки редослед радних операција за одређени модел израде;
<p>Израда рукавица</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Кроји делове, ручно и машински ● Правилно обележава делове ● Изводи ручни шав на деловима рукавица ● Објасни фазе у изради рукавица у зависности од намене рукавица 	<ul style="list-style-type: none"> ● Кројење главних делова и палчева за рукавице. ● Израда украса на горњем делу рукавице. ● Кројење поставе. ● Састављање делова ручним и машинским шавом <p>Настава у блоку:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Извођење различитих радних операција у процесу израде рукавица

Разред: трећи

НАЗИВ МОДУЛА	ИСХОДИ По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
<p>Израда мушких ташни</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Препозна могуће технолошке поступке у изради мушких ташни ● Изради делове, подсклопове и склопове мушке ташне ● Објасни редослед у спајању делова спортске и путне торбе ● Нашива кедер и изради производ преврнутог склопа ● Угради металну галантерију, бравице, ручице, држаче ручица, пулије ● Објасни значај контроле квалитета у току и на крају процеса производње; ● Врши паковање и отпремање готових производа. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Израда џепова за мушку путну торбу. ● Израда склопова, бочних страница и дна за актен ташну. ● Израда ручице. ● Израда сепарације (унутрашњих уређаја). ● Израда ђачке ташне. ● Израда спортске торбе ● Израда путне торбе
<p>Израда кофера</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Кроји ручно и машински поједине делове кофера ● Спаја делове у подсклопове и склопове ● Уграђује металну галантерију, бравице, шарке, шарнире, пулије ● Наведи редослед у изради унутрашњих уређаја код кофера ● Наброји врсте ојачања за кофере ● Ручно шије сарачке производе ● Обрађује сечене ивице сарачких производа ● Врши паковање и отпремање готових производа. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Исецање делова за кофере ручно и машински. ● Израда делова за све врсте кофера. ● Спајање делова и склопова. ● Израда кофера од лепенке. ● Израда кожних кофера са ручицом. ● Ручно и машинско шивење ● Израда сарачких производа <p>Настава у блоку:</p> <p>Извођење различитих технолошких операција израде крупне кожне галантерије за сезону пролеће-лето/јесен-зима.</p>

5. УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, планом рада и начинима оцењивања.

Настава се реализује у школској радионици или у ППС-у.

Подела одељења на групе: Одељење се дели на 2 групе приликом реализације вежби.

Када се практична настава реализује у школи одељење се дели на групе до 10 ученика.

Када се практична настава реализује код послодавца рад се обавља са групом од максимално 5 ученика.

Приликом извођења практичне наставе посебно обратити пажњу на: организацију (припрему) радног места, начин рада, примену прописа и стандарда, мера заштите на раду (заштити од струјног удара, механичких повреда и сл.), заштите животне средине (значај

правилног одлагања отпада и значај рециклаже) и препорука за заштиту машина и уређаја од неправилног руковања: планирање времена кроз смислено и рутинско обављање радова; рационалну употребу ресурса; педантност и прецизност у обављању посла: руковање алатом и односу према њему (значај употребе алата према његовој намени/сврси и правилног одлагања алата након употребе); комуникацију са сарадницима. Инсистирати на усвајању стручне терминологије.

Излагање садржаја подржати разноврсним узорцима делова и готових производа кожне галантерије, цртежима, скицама, модним журналима и користити аудио-визуелне снимке на којима је приказана или објашњена поступност у карактеристичним фазама израде производа галантерије.

Указивати ученицима на разлику у технолошком поступку израде галантерије у зависности од врсте материјала.

Време, начин и услови остваривања практичних вежби одредити у зависности од могућности ученика, а све у циљу постизања исхода модула.

Упознати ученике са технолошком документацијом која прати технолошки поступак израде галантерије: врстама докумената и њиховим елементима (користити оригинална документа из производних погона).

Образложити циљ и значај контроле квалитета (излагање подржати конкретним примерима из производње).

Ученик је обавезан да води дневник практичне наставе.

Избор метода и облика рада за сваки модул одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, текстуално-илустративне методе.

Предложени облици рада су фронтални, рад у групи, рад у пару и индивидуални рад.

Уколико се програм реализује у складу са Законом о дуалном образовању потребно је да школа и послодавац детаљно испланирају и утврде место и начин реализације исхода, и унесу их у план реализације учења кроз рад. Израду галантеријских производа ускладити са потребама и могућностима компаније у којој се реализује учење кроз рад.

Блок наставу у **II и III** разреду реализовати код послодавца.

6. УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад.

Формативно оцењивање, као модел праћења напредовања ученика, се одвија на сваком часу и свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације. Постигнућа ученика је могуће вредновати кроз: активности на часу (тј. процес учења), постављање питања и/или давање одговора у складу са контекстом који се објашњава, израду задатака, истраживачке пројекте, презентовање садржаја, помоћ друговима из одељења у циљу савладавања градива, праћење остварености исхода и самостални практични рад.

Избор инструмента за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује.

За вредновање сваког практичног задатка, може се применити „чек“ листа у којој су приказани очекивани нивои квалитета рада и степена ангажовања ученика, а наставник „чекира“ одговарајући показатељ.

На крају сваког часа или активности обавезно похвалити ученика за оно што је постигао и дати му препоруке за даљи рад.

Потребно је осмислити више типова различитих активности са продукцијом различитог нивоа сложености и утврдити очекиване исходе, а према њима и критеријуме вредновања.

Оцењивање ученика се одвија у складу са Правилником о оцењивању. Потребно је, на почетку школске године, утврдити критеријуме за оцењивање (у складу са Правилником о оцењивању), првенствено за сумативно оцењивање, и са њима упознати ученике.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају сваког модула, и може се извршити на основу формативног оцењивања, усменог излагања градива, (15-то минутних) тестова, истраживачког, проблемског или пројектног задатка, практичних радова и сл.

Начин утврђивања сумативне оцене ускладити са индивидуалним особинама ученика.

Уколико се програм реализује у складу са Законом о дуалном образовању наставник /инструктор проверава да ли је послодавац извршио процену ризика на радном месту на коме раде ученици да ли је извео уводну обуку ученика о безбедности и здрављу на раду.

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

1. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	72					72
II	99					99

РАЗРЕД:	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку	Укупно
III	0	56	0	0	56

2. ЦИЉЕВИ УЧЕЊА:

Развијање пословних и предузетничких знања, вештина и понашања

– Развијање предузетничких вредности и способности да се препознају предузетничке могућности у локалној средини и делује у складу са тим.

– Развијање пословног и предузетничког начина мишљења

– Развијање свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији

– Оспособљавање за активно тражење посла (запошљавање и samozapoшљавање)

– Оспособљавање за израду једноставног плана пословања мале фирме

– Мултидисциплинарни приступ и оријентација на праксу

– Развијање основе за континуирано учење

– Развијање одговорног односа према очувању природних ресурса и еколошке равнотеже.

3. ТЕМЕ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА

Разред: **Трећи**
Годишњи фонд часова: **56 часова;**

ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Предузетништво и предузетник	<ul style="list-style-type: none"> наведе адекватне примере предузетништва из локалног окружења наведе карактеристике предузетника објасни значај мотивационих фактора у предузетништву доведе у однос појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво препозна различите начине отпочињања посла у локалној заједници 	<ul style="list-style-type: none"> Појам, развој и значај предузетништва Профил и карактеристике успешног предузетника Мотиви предузетника Технике и критеријуми за утврђивање предузетничких предиспозиција <p>Кључни појмови: предузетништво, профил, мотив</p>
Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план	<ul style="list-style-type: none"> примени креативне технике избора, селекције и вредновања пословних идеја препозна садржај и значај бизнис плана истражи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: цена, производ, место, промоција и личност прикупи и анализира информације о тржишту и развија индивидуалну маркетинг стратегију развије самопоуздање у спровођењу теренских испитивања самостално изради маркетинг плана у припреми бизнис плана презентује маркетинг план као део сопственог бизнис плана 	<ul style="list-style-type: none"> Трагање за пословним идејама Процена пословних могућности за нови пословни подухват Swot анализа Структура бизнис плана и маркетинг плана као његовог дела Елементи маркетинг микса (5П) – (производ/услуга, цена, канали дистрибуције, промоција, личност) Рад на терену – истраживање тржишта Презентација маркетинг плана за одабрану бизнис идеју <p>Кључни појмови: идеје, подухват, план, презентације</p>
Управљање и организација, правни оквир за оснивање и функционисање делатности	<ul style="list-style-type: none"> наведе особине успешног менаџера објасни основе менаџмента услуга/производње објасни на једноставном примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције израчуна праг рентабилности на једноставном примеру објасни значај производног плана и изради производни план за сопствену бизнис идеју у најједноставнијем облику (самостално или уз помоћ наставника) увиђа значај планирања и одабира људских ресурса за потребе организације користи гантограм објасни значај информационих технологија за савремено пословање схвати важност непрекидног иновирања производа или услуга изабере најповољнију организациону и правну форму привредне активности изради и презентује организациони план за сопствену бизнис идеју самостално сачини или попуни основну пословну документацију 	<ul style="list-style-type: none"> Менаџмент функције (планирање, организовање, вођење и контрола) Појам и врсте трошкова, цена коштања Инвестиције Преломна тачка рентабилности Менаџмент производње -управљање производним процесом/услугом Управљање људским ресурсима Управљање временом Инжењеринг вредности Информационе технологије у пословању Правни аспект покретања бизниса <p>Кључни појмови: функције, трошкови, рентабилност, бизнис</p>
Економија пословања, финансијски план	<ul style="list-style-type: none"> састави биланс стања на најједноставнијем примеру састави биланс успеха и утврди пословни резултат на најједноставнијем примеру направи разлику између прихода и расхода с једне стране и прилива и одлива новца са друге стране на најједноставнијем примеру наведе могуће начине финансирања сопствене делатности се информиса у одговарајућим институцијама о свим релевантним питањима од значаја за покретање бизниса идентификује начине за одржавање ликвидности у пословању предузећа састави финансијски план за сопствену бизнис идеју самостално или уз помоћ наставника презентује финансијски план за своју бизнис идеју 	<ul style="list-style-type: none"> Биланс стања Биланс успеха Биланс токова готовине (cash flow) Извори финансирања Институције и инфраструктура за подршку предузетништву Припрема и презентација финансијског плана <p>Кључни појмови: биланс, финансирање</p>
Ученички пројект-презентација пословног плана	<ul style="list-style-type: none"> самостално или уз помоћ наставника да повеже све урађене делове бизнис плана изради коначан (једноставан) бизнис план за сопствену бизнис идеју презентује бизнис план у оквиру јавног часа из предмета предузетништво 	<ul style="list-style-type: none"> Израда целовитог бизнис плана за сопствену бизнис идеју Презентација појединачних/групних бизнис планова и дискусија <p>Кључни појмови: бизнис план, презентација</p>

4. УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

На почетку сваке теме ученике упознати са циљевима и исходима, планом рада и начинима оцењивања. Предмет се реализује кроз вежбе у учионици. Приликом остваривања програма одељење се дели на групе до 15 ученика.

Препоручени број часова по темама је следећи:

- Предузетништво и предузетник (4 часова)
- Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план (12 часова)
- Управљање и организација (22 часа)
- Економија пословања (10 часова)
- Ученички пројекат – презентација пословног плана (8 часова).

Приликом реализације тема ослонити се на предзнања ученика из практичне наставе, пројектовања технолошких система. Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, текстуално-илустративне методе, методе пројектног задатка. Предложени облици рада су фронтални, рад у групи, рад у пару, индивидуални рад.

Приликом реализације теме Предузетништво и предузетник дати пример успешног предузетника и/или позвати на час госта – предузетника који би говорио ученицима о својим искуствима или посета успешном предузетнику. У оквиру теме Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план користити олују идеја и вођене дискусије да се ученицима помогне у креативном смишљању бизнис идеја и одабиру најповољније. Препоручити ученицима да бизнис идеје траже у оквиру свог подручја рада, али не инсистирати на томе. Ученици се дела на групе окупљене око једне пословне идеје у којима остају до краја. Групе ученика окупљене око једне пословне идеје врше истраживање тржишта по наставниковим упутствима. Пожељно је организовати посету малим предузећима где ће се ученици информисати о начину деловања и опстанка тог предузећа на тржишту. Препоручене садржаје теме Управљање и организација ученик савладава на једноставним примерима уз помоћ наставника. Приликом реализације теме Економија пословања, финансијски план користити формулар за бизнис план Националне службе запошљавања. Користити најједноставније табеле за израду биланса стања, биланса успеха и биланса новчаних токова. Обрадити садржај на најједноставнијим примерима из праксе. Препорука је да при остваривању теме Ученички пројекат – презентација пословног плана позвати на јавни час успешног предузетника, представнике школе, локалне самоуправе и банака за процену реалности и иновативности бизнис плана. Према могућности наградити најбоље радове. У презентацији користити сва расположива средства за визуализацију а посебно презентацију у power point–у.

Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода, мини предавања), методе демонстрације, текстуално-илустративне методе, методе симулације и студије случаја. Предложени облици рада су фронтални, рад у групи, рад у пару, индивидуални рад.

Давати упутстава ученицима где и како да дођу до неопходних информација. Користити сајтове за прикупљање информација (www.ar.gov.rs, www.sme.gov.rs и други). Предлаже се посета социјалним партнерима на локалном нивоу (општина, филијале Националне службе за запошљавање, Регионалне агенције за развој малих и средњих предузећа и сл.).

5. УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад. Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици партиципирају, како прикупљају податке, како аргументују, евалуирају, документују итд. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају сваке реализоване теме. Сумативне оцене се добијају из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика.

У формативном вредновању наставник би требало да промовише групни дијалог, да користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмента за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује.

Уколико се програм реализује у складу са Законом о дуалном образовању наставник /инструктор проверава да ли је послодавац извршио процену ризика на радном месту на коме раде млади и да ли је извео уводну обуку младих о безбедности и здрављу на раду.

ИЗБОРНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ

ИЗРАДА СУВЕНИРА

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
3.		28				28

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

– Упознавање са практичним знањима и вештинама о изради сувенира, организовање производње и решавање текућих проблема у процесу рада;

– Развијање знања и вештина о избору материјала према врсти производа и начину израде;

– Савладавање вештина руковања алатом и одговарајућим прибором за рад;

– Оспособљавање за правилно руковање машинама за шивење и тањење коже;

– Развијање способности коришћења различитих извора информација;

– Развијање систематичности и уредности у раду;

– Оспособљавање за самосталан и тимски рад;

– Развијање логичког мишљења и међусобног повезивања теоријских знања и практичних вештина и указивање на њихову међусобну условљеност;

– Развијање свести о значају припреме и одржавања радног места, као и о заштите на раду;

– Упознавање са економским принципима производње.

3. ТЕМЕ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА

ТЕМА	ИСХОДИ	
	По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	
Алат и прибор за рад	<ul style="list-style-type: none"> изврши избор алата и прибора за рад; припреми радно место; наоштри кројачки нож; 	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање алата и прибора за рад; Припрема радног места; Техника оштрења ножа;
Кројење материјала	<ul style="list-style-type: none"> изврши избор и припрему материјала за кројење; ручно и машински кроји кожу и помоћне материјале; обележи и комплетира искројене делове; 	<ul style="list-style-type: none"> Припрема материјала пре кројења; Ручно кројење коже; Машинско кројење коже; Кројење помоћних материјала; Обележавање искројених делова; Комплетирање искројених делова;
Обрада искројених делова	<ul style="list-style-type: none"> утискује жигове и остале украсне детаље у кожу; обрађује сечене ивице; тањи кожу; ручно подавија ивице; паспулира ивице; обрађује ивице загревањем; 	<ul style="list-style-type: none"> Тањење коже; Обрада сечених ивица; Подавијање ивица; Обрада ивица преврнутог склопа; Паспулирање ивица; Утискивање жигова, украсних линија и других детаља; Обрада ивица загревањем;
Израда украса и привезака	<ul style="list-style-type: none"> спаја делове лепљењем; ручно шије; ради на машини за шивење и одржава је; примени одговарајуће врсте шавова и убода; изабере машинске игле за шивење у складу са материјалом и концем; уграђује дрикере, нитне, ринглице и друге металне делове; израђује накит и привеске од коже; изврши контролу обављених операција; 	<ul style="list-style-type: none"> Спајање делова лепљењем; Ручно шивење; Уградња металних делова; Рад на машини за шивење Израда накита; Израда привезака (сувенира, музејских експоната и привезака по сопственом избору); Међуфазна и завршна контрола;

4. УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

На почетку сваке теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.

Предмет се реализује кроз вежбе у радионици или одговарајућем кабинету. Приликом остваривања програма одељење се дели на групе до 15 ученика.

Препоручени број часова по темама је следећи:

- Алат и прибор за рад (1 час)
- Кројење материјала (3 часа)
- Обрада искројених делова (6 часова)
- Израда украса и привезака (18 часова)

Препоруке за реализацију наставе

За остваривање свих садржаја програма потребно је водити дневник рада, приказати, путем видео-записа, производњу од идеје до готовог производа. Шематски приказати израду сувенира. Истаћи значај одговорности на радном месту, упознати ученике са врстама повреда и пружањем прве помоћи. Инсистирати на познавању основног алата и прибора и начину руковања истим.

Излагање подржати шемама и скицама разних начина кројења и машина за кројење коже и помоћних материјала, приказати шему машине за тањење коже, користити шеме, скице или каталоге разних врста машина и уређаја за утискивање украсних детаља, приказати преко видео-записа поступак утискивања жигова.

Излагање подржати шемама и скицама разних начина обраде ивица коже. Излагање подржати шемама и скицама разних врста шавова и машина за шивење.

Приказати разне врсте игала, и њихову намену у односу на конач и материјал за шивење.

Користити шеме и скице разних врста металних делова који се користе при изради сувенира и других производа од коже.

Домаћи задатак: према слободном избору ученика, урадити тачан редослед поступака за израду одређеног привеска, приказати разне врсте привезака-сувенира и музејских експоната

Садржаје програма је неопходно реализовати савременим наставним методама. У току реализације тема посебно обратити пажњу на: педантност и прецизност у раду, развијање визуелног опажања и формирање естетских критеријума, правилном коришћењу прибора и алата и односа према њему (значај употребе алата према његовој намени/сврси и правилног одлагања алата након употребе).

Указивати ученицима на разлике у поступку израде сувенира у зависности од назива и намене производа. Поред основних модела, одабир модела (вежби) вршити на начин који је примерен могућностима и интересовањима ученика. Инсистирати на самосталном раду. Након групне и појединачне анализе и дискусије, указивати на грешке при раду са јасним препорукама о наредним корацима.

Код ученика развијати навику коришћења стручне литературе из различитих извора у процесу учења и у будућем раду.

Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, текстуално-илустративне методе. Предложени облици рада су рад у групи, рад у пару, индивидуални рад.

5. УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад. Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици партиципирају, како прикупљају податке, како аргументују, евалуирају, документују итд. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају сваке реализоване теме. Сумативне оцене се добијају из практичних радова, самосталних или групних радова ученика.

У формативном вредновању наставник би требало да промовише групни дијалог, да користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика

користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмента за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује.

ИЗРАДА САРАЧКИХ ПРОИЗВОДА

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
3.		28				28

2. ЦИЉЕВИ УЧЕЊА:

- Упознавање са практичним знањима и вештинама о изради сарачких производа, организовање производње и решавање текућих проблема у процесу рада;
- Усвајање знања о избору материјала према врсти производа и начину израде;
- Савладавање вештина руковања алатом и одговарајућим прибором за рад;
- Оспособљавање за правилно руковање машинама за шивење и тањење коже;
- Развијање способности коришћења различитих извора информација;
- Развијање систематичности и уредности у раду;
- Оспособљавање за самосталан и тимски рад;
- Развијање логичког мишљења и међусобног повезивања теоријских знања и практичних вештина и указивање на њихову међусобну условљеност;
- Развијање свести о значају припреме и одржавања радног места, као и о заштите на раду;
- Упознавање са економским принципима производње.

3. ТЕМЕ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА

ТЕМА	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
Алат и прибор за рад	<ul style="list-style-type: none"> ● изврши избор алата и прибора за рад; ● припреми радно место; ● наоштри кројачки нож; 	<ul style="list-style-type: none"> ● Упознавање алата и прибора за рад; ● Припрема радног места; ● Техника оштрења ножа;
Кројење материјала	<ul style="list-style-type: none"> ● изврши избор и припрему материјала за кројење; ● ручно и машински кроји кожу и помоћне материјале; ● обележи и комплетира искројене делове; 	<ul style="list-style-type: none"> ● Припрема материјала пре кројења; ● Ручно кројење коже; ● Машинско кројење коже; ● Кројење помоћних материјала; ● Обележавање искројених делова; ● Комплетирање искројених делова;
Обрада искројених делова	<ul style="list-style-type: none"> ● утискује жигове и остале украсне детаље у кожу; ● обрађује сечене ивице; ● тањи кожу; ● ручно подавија ивице; ● паспулира ивице; ● обрађује ивице загревањем; 	<ul style="list-style-type: none"> ● Тањење коже; ● Обрада сечених ивица; ● Подавијање ивица; ● Обрада ивица преврнутог склопа; ● Паспулирање ивица; ● Утискивање жигова, украсних линија и других детаља; ● Обрада ивица загревањем;
Израда сарачких производа	<ul style="list-style-type: none"> ● спаја делове лепљењем; ● ручно шије; ● ради на машини за шивење и одржава је; ● примени одговарајуће врсте шавова и убода; ● изабере машинске игле за шивење у складу са материјалом и концем; ● уграђује дримере, нитне, ринглице и друге металне делове; ● израђује сарачке производе; ● изврши контролу обављених операција; 	<ul style="list-style-type: none"> ● Спајање делова лепљењем; ● Ручно шивење; ● Уградња металних делова; ● Рад на машини за шивење; ● Израда кашива и опасача; ● Израда футрола специјалне намене, поводца, ● лопти, бисага, корица ● Међуфазна и завршна контрола;

4. УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

На почетку сваке теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.

Предмет се реализује кроз вежбе у радионици или одговарајућем кабинету. Приликом остваривања програма одељење се дели на групе до 15 ученика.

Препоручени број часова по темама је следећи:

- Алат и прибор за рад (1 час)
- Кројење материјала (3 часа)
- Обрада искројених делова (6 часова)
- Израда сарачких производа (18 часова)

Препоруке за реализацију наставе

За остваривање свих садржаја програма потребно је водити дневник рада. Приказати, путем видео-записа, производњу од идеје до готовог производа. Шематски приказати израду сарачких производа.

Истаћи значај одговорности на радном месту, упознати ученике са врстама повреда и пружањем прве помоћи.

Инсистирати на познавању основног алата и прибора и начину руковања истим.

Излагање подржати шемама и скицама разних начина кројења и машина за кројење коже и помоћних материјала.

Приказати шему машине за тањење коже. Користити шеме, скице или каталоге разних врста машина и уређаја за утискивање украшних линија и детаља. Приказати преко видео-записа поступак утискивања жигова.

Излагање подржати шемама и скицама разних начина обраде ивица коже. Излагање подржати шемама и скицама разних врста шавова и машина за шивење.

Приказати разне врсте игала, и њихову намену у односу на конач и материјал за шивење.

Користити шеме и скице разних врста металних делова који се користе при изради сарачких производа и других производа од коже.

Домаћи задатак: према слободном избору ученика, урадити тачан редослед поступака за израду одређеног производа.

Приказати разне врсте сарачких производа и музејских експоната.

Садржаје програма је неопходно реализовати савременим наставним методама. У току реализације тема посебно обратити пажњу на: педантност и прецизност у раду, развијање визуелног опажања и формирање естетских критеријума, правилном коришћењу прибора и алата и односа према њему (значај употребе алата према његовој намени/сврси и правилног одлагања алата након употребе).

Указивати ученицима на разлике у поступку израде сарачких производа у зависности од назива и намене производа. Поред основних модела, одабир модела (вежби) вршити на начин који је примерен могућностима и интересовањима ученика. Инсистирати на самосталном раду. Након групне и појединачне анализе и дискусије, указивати на грешке при раду са јасним препорукама о наредним корацима.

Код ученика развијати навику коришћења стручне литературе из различитих извора у процесу учења и у будућем раду.

Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, текстуално-илустративне методе. Предложени облици рада су рад у групи, рад у пару, индивидуални рад.

5. УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад. Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици партиципирају, како прикупљају податке, како аргументују, евалуирају, документују итд. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају сваке реализоване теме. Сумативне оцене се добијају из практичних радова, самосталних или групних радова ученика.

У формативном вредновању наставник би требало да промовише групни дијалог, да користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмента за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује.